

LATVIJAS SLĒPOŠANAS FEDERĀCIJA (LSF)

DROŠA SPORTA POLITIKA

Sportistu un dalībnieku aizsardzība pret uzņēmēšanu un vardarbību

2020. GADA REDAKCIJA

Apstiprināts 14.05.2020.

LSF attālinātā valdes sēdē

Satura rādītājs

1	Ievads.....	3
1.1	Uz ko šī politika attiecas?.....	3
1.2	Starptautiskie drošības pasākumi (UNICEF) – vispārēja informācija.....	3
1.3	Uzmākšanās un vardarbības definīcijas.....	4
1.4	Ietekme uz sportistiem un dalībniekiem.....	5
1.5	Nepilngadīgie.....	5
1.6	Ziņošana.....	6
2	LSF apņemšanās.....	6
3	Papildinformācija.....	6
	A pielikums – uzvedības kodekss.....	7
	B pielikums – veidlapa ziņošanai par bažām.....	9

1. Ievads

Latvijas Slēpošanas federācija (LSF) apņemas radīt gaisotni, kurā visi dažādo aktivitāšu un programmu dalībnieki gūtu drošu un pozitīvu pieredzi. Ikvienam LSF aktivitāšu dalībniekam jābūt atbalsts un tas, ka visu dalībnieku tiesības, vēlmes un jūtas tiks respektētas, nebaidoties no diskriminācijas vai pazemojošas izturēšanās.

Ikvienam LSF aktivitāšu dalībniekam ir tiesības uz drošu un aizraujošu vidi bez jebkāda veida diskriminācijas, vardarbības, varmācības, nevērīgas izturēšanās un izmantošanas. Jauniešiem, kuri jaunāki par 18 gadiem (U18), šīs tiesības ir īpaši svarīgas (Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērna tiesību konvencija).

Ikvienam organizācijas darbiniekam prioritāte ir pasargāt visu vecumu sportistus un dalībniekus no kaitējuma un vardarbības, ievērojot procedūras, kas izstrādātas, lai novērstu uzņēmējus un vardarbību, un ziņojot par bažām.

LSF droša sporta politikas mērķis ir veicināt labu praksi, nodrošināt visu vecumu dalībniekiem pienācīgu drošību un aizsardzību, kamēr vien viņi ir iesaistīti LSF darbībā, un ļautu LSF darbiniekiem, brīvprātīgajiem un biedriem uz specifiskām drošības un sportistu/bērnu aizsardzības problēmām reaģēt pārliecinoši un balstoties uz informāciju.

1.1. Uz ko šī politika attiecas?

Tā attiecas uz ikvienu personu vai organizāciju, kas šobrīd jebkādā veidā sadarbojas ar LSF, vienalga, vai veicot brīvprātīgu, vai apmaksātu darbu, kā arī visiem sportistiem un dalībniekiem.

1.2. Starptautiskie drošības pasākumi (UNICEF) – vispārēja informācija

Šie drošības pasākumi paredz rīcību, kāda jāisteno visām ar sportu saistītajām organizācijām, lai nodrošinātu, ka bērni (un citi dalībnieki, tajā skaitā treneri, tiesneši) tiek pasargāti no kaitējuma. Šie astoņi drošības pasākumi ir:

1. Savas politikas izstrāde.
2. Procedūras reaģēšanai uz bažām par drošību.
3. Padomi un atbalsts.
4. Sportistu/bērnu risku mazināšana.
5. Uzvedības vadlīnijas.
6. Piesaiste, apmācība un komunikācija.
7. Sadarbība ar partneriem.
8. Uzraudzība un izvērtēšana.

Visi astoņi drošības pīlāri vienlīdz lielā mērā attiecas uz visu vecumu sportistiem un

dalībniekiem.

LSF apņemas nodrošināt, ka programmā paredzētie drošības pasākumi atbilst pašreizējiem labākās prakses standartiem un starptautiskajiem bērnu aizsardzības pasākumiem sportā.

1.3. Uzmākšanās un vardarbības definīcijas

LSF ir pieņēmusi dažādu uzmākšanās un vardarbības veidu definīcijas atbilstīgi izklāstam SOK (Starptautiskās Olimpiskās komitejas) vienprātības paziņojumā (2016).

Uzmākšanos un vardarbību iespējams iedalīt piecās kategorijās, kas dokumentā definētas šādi:

1. **Psiholoģiskā vardarbība** – jebkāda nevēlama darbība, tostarp norobežošana, izolācija, vārdisks uzbrukums, pazemošana, iebiedēšana, infantilizācija vai jebkāda cita rīcība, kas var mazināt identitātes izjūtu, cieņu un pašvērtības apziņu. Tajā ietilpst arī iebiedēšana (kā klātienē, tā tiešsaistē).
2. **Fiziska vardarbība** – jebkāda tīša un nevēlama darbība (kā, piemēram, sišana, dauzīšana, speršana, košana un dedzināšana), kas izraisa fizisku traumu vai ievainojumu. Šādā darbībā var ietilpt arī piespiesta vai neatbilstoša fiziska darbība (piemēram, vecumam vai ķermeņa uzbūvei neatbilstoša treniņu slodze, darbība ievainojuma vai sāpju gadījumā), piespiedu alkohola lietošana vai piespiedu dopinga izmantošana.
3. **Seksuāla uzmākšanās** – jebkāda negribēta un nevēlama seksuāla rakstura darbība, vienalga, vai tā ir vārdiska, neverbāla vai fiziska. Viens no seksuālas uzmākšanās veidiem ir seksuāla vardarbība. Dažas personas ar nolūku pievēršas sporta aktivitātēm, lai gūtu piekļuvi dalībniekiem. Iedraudzēšanās var ilgt vairākus gadus, pirms persona sper pirmo soli.
4. **Seksuāla vardarbība** – jebkāda seksuāla rakstura darbība, vienalga, vai tā ir bez fiziskas saskares, ar fizisku saskari, kad piekrišana tikusi iegūta piespiedu/manipulācijas ceļā vai arī nav tikusi, vai nevar tikt dota.
5. **Nevērīga izturēšanās** – šajā dokumentā ar nevērīgu izturēšanos jāsaprot rīcība, kad treneris vai cita persona, kuras pienākums ir rūpēties par dalībniekiem, nenodrošina dalībniekiem minimālo aprūpes līmeni, kas noved pie kaitējuma dalībniekiem, pieļauj kaitējuma nodarīšanu dalībniekiem vai rada draudošas kaitējuma briesmas.

Uzmākšanās un vardarbības pamatā var būt jebkādi iemesli, tostarp rase, reliģija, ādas krāsa, pārliecība, etniskā piederība, fiziskas īpašības, dzimums, seksuālā orientācija, vecums, invaliditāte, sociālekonomiskais stāvoklis un sportiskais sniegums. *Tā var notikt gan klātienē, gan tiešsaistē.*

Visu vecumu un veidu dalībnieki var tikt pakļauti dažādiem uzmākšanās un vardarbības veidiem. Pieredze liecina, ka neviens sporta veids nav pasargāts no uzmākšanās un vardarbības gadījumiem, un nav arī nevienas valsts, kurā tie nenotiktu.

Visu veidu uzmākšanās un vardarbības atstātā ietekme uz dalībnieku bieži vien ir būtiska, un tai var būt ilgtermiņa sekas. Tās var saglabāties vēl ilgi pēc dalībnieka iesaistīšanās sporta veidā vai darbībā un var kaitēt attiecībām ar ģimenes locekļiem vai citām attiecībām.

1.4. Ietekme uz sportistiem un dalībniekiem

Dažādie uzmākšanās un vardarbības veidi pret dalībnieku var atstāt ietekmi, kurā var ietilpt jebkurš vai visi no šiem punktiem:

- Fiziska ietekme (piemēram, slimības un ievainojumi, būtiska snieguma pasliktināšanās, anormāli ēšanas paradumi/ēšanas traucējumi).
- Kognitīva ietekme (piemēram, zema pašapziņa).
- Emocionāla ietekme (piemēram, nestabils garastāvoklis).
- Biheiviorāla (uzvedības) ietekme (piemēram, priekšlaicīga mācību pārtraukšana, paaugstināta neuzticības iespēja attiecībās).
- Ietekme uz garīgo veselību (piemēram, trauksme, depresija, miesas bojājumu nodarīšana sev, pašnāvība).
- Iespaidi uz attiecībām (piemēram, sociālā atstumtība).

Psiholoģiskā vardarbība ir visu vardarbības veidu pamatā un notiek, kad dalībnieks un vardarbības veicējs ir atšķirīgās varas pozīcijās.

1.5. Nepilngadīgie

Visu uzmākšanās un vardarbības veidu radītā ietekme uz dalībniekiem, kas jaunāki par 18 gadiem, var būt lielāka, jo tai pakļauti jaunieši attīstības vecumā, kuriem piemīt īpaša fiziskā un psiholoģiskā ievainojamība. Tāpēc īpašas rūpes jāvelta, lai pasargātu viņus no jebkādas uzmākšanās vai vardarbības.

1.6. Ziņošana

Visām LSF iesaistītajām personām ir prioritāte ziņot par bažām un reaģēt uz tām.

2. LSF apņemšanās

LSF apņemas nodrošināt:

- to, ka visas bažas un apgalvojumi par sliktu praksi tiks uztverti nopietni un uz tiem reaģēs ātri un pienācīgi.
- LSF nodrošinās, ka bažas tiek risinātas pienācīgi un konfidenciāli.
- LSF nodos jautājumus atbildīgām iestādēm (piemēram, policijai, veselības aprūpes iestādēm, bērnu vai sociālās aprūpes iestādēm) pēc vajadzības un/vai ja tas ir nepieciešams.
- LSF pēc tam sazināsies ar iestādēm, kurām jautājums ticis nodots, lai pārliecinātos, ka ir veikta rīcība, lai pasargātu bērnu vai neaizsargāto pieaugušo.

3. Papildinformācija

Apvienoto Nāciju Organizācijas Bērnu tiesību konvencija
Starptautiskā bērnu aizsardzības sportā darba grupa
Safesport – Where your game plan starts (Safesport.org)

A pielikums – uzvedības kodekss

LSF DARBINIEKU/BRĪVPRĀTĪGO AIZSARDZĪBA UZVEDĪBAS KODEKSS

LSF apzinās, ka tai ir pienākums pasargāt no kaitējuma visus dalībniekus, jo īpaši bērnus, kas ir iesaistīti LSF darbībās. Ikvienam ir tiesības uz aizsardzību, un jāņem vērā jebkuras potenciāli sevišķi neaizsargātas personas vajadzības. Tas attiecas arī uz visu vecumu sportistiem dalībniekiem, treneriem un tiesnešiem. LSF droša sporta politikas mērķis ir nodrošināt visu LSF programmu darbībās iesaistīto dalībnieku drošību un aizsardzību, ievērojot LSF pieņemto drošības politiku. Saskaņā ar LSF pieņemto definīciju, par nepilngadīgo uzskatāma persona, kas ir jaunāka par 18 gadiem.

Ikvienai personai vai organizācijai, kas šobrīd jebkāda veidā sadarbojas ar LSF, vienalga, vai veic brīvprātīgu vai apmaksātu darbu, kā arī visiem dalībniekiem vajadzētu uzvesties godprātīgi, lai pasargātu sevi no nepatiesām apsūdzībām, kā arī jāievēro uzvedības kodekss un jāpiekrīt darbam saskaņā ar to.

Parakstot šo uzvedības kodeksu, es piekrītu, ka:

- Strādāšu atvērtā vidē (t. i., izvairīšos no privātām vai nepamanāmām situācijām un iedrošināšu atklātu komunikāciju).
 - Izturēšos ar vienlīdzīgu attieksmi pret visiem dalībniekiem, ievērojot cieņu un pietāti, un izvairīšos no jebkādas komunikācijas, rīcības vai uzvedības, ko iespējams uztvert kā aizskarošu.
 - Katra dalībnieka labklājību izvirzīšu pirmajā vietā – pirms uzvarām vai mērķu sasniegšanas.
 - Uzturēšu drošu un pienācīgu distanci no dalībniekiem, cienīšu dalībnieku privātumu un privāto telpu.
 - Panākšu, ka sports ir aizraujošs un patīkams un veicināšu godīgas spēles principus.
 - Nodrošināšu, ka gadījumos, kad nepieciešams jebkāda veida manuāls/fizisks atbalsts, tas tiek nodrošināts. Vienmēr nepieciešams konsultēties ar dalībniekiem un no viņiem saņemt piekrišanu.
 - Rādīšu priekšzīmi; šajā punktā ietilpst arī atturēšanās no smēķēšanas, alkohola vai neatļautu vielu lietošanas LSF aktivitāšu laikā.
 - Sniegšu entuziastiskus un konstruktīvus komentārus, nevis aizvainojošu, aizskarošu kritiku.
 - Respektēšu sportistu, treneru un vadītāju privāto dzīvi.
 - Izpratīšu dalībnieku atšķirīgās attīstības vajadzības un spējas – izvairīšos no pārmērīgas treniņu slodzes vai sacensības un nespiedīšu viņus rīkoties pret to gribu.
 - Ņemšu vērā informāciju par jebkādu notikušu savainojumu līdz ar informāciju par jebkādu sniegto ārstēšanu.
 - Rīkošos, ja kāds no šiem noteikumiem būs ticis pārkāpts.
-
- Neiesaistīšos bīstamās, fiziskās vai seksuāli provocējošās spēlēs.
 - Nepieļaušu jebkāda veida nepiedienīgu pieskaršanos un arī pats(-i) neveikšu šādas darbības.
 - Neļaušu dalībniekiem netraucēti izmantot nepiedienīgus, aizskarošus izteicienus.
 - Neveltīšu nevienam dalībniekam seksuāli divdomīgas piezīmes.

- Neatstāšu dalībnieka izteiktus apgalvojumus bez ievērtības vai atbildes reakcijas.

Ja notiek jebkas no šeit minētā, jums par incidentu jāziņo augstākstāvošam kolēģim un tas jāreģistrē. Tāpat jums arī jānodrošina, ka vecāki/tuvākie radnieki ir informēti gadījumā:

- ja esat netīši savainojis sportistu vai dalībnieku;
- ja šķiet, ka viņa(-as) satraukums jebkādā veidā atšķiras no parastas uzvedības;
- ja jaunietis(-e) ir nepareizi sapratis vai pārpratis jūsu rīcību anormālā veidā.

.....

LSF darbinieka/brīvprātīgā un biedra apņemšanās:

Esmu izlasījis(-usi) un saprotu LSF droša sporta politiku un uzvedības kodeksu un piekrītu ievērot izklāstītās vadlīnijas.

Vārds:

Paraksts:

Datums:

B pielikums – veidlapa ziņošanai par bažām

Datums/laiks	
Informācija par bērnu/neaizsargātu pieaugušo	
Vārds	
Vecums/dzimšanas datums	
Vai bērnam ir invaliditāte, traucējumi vai citas īpašas/papildu vajadzības?	
Dzimums	
Kā jūs viņu pazīstat?	
Tuvāko radnieku kontaktinformācija	
Informācija par personu, kas informē par bažām	
Personas (kura pie jums vēršas ar bažām) vārds (ierakstiet savu vārdu, ja jums ir radušās bažas)	
Kontaktinformācija saziņai ar personu, kura informē par bažām	
Informācija par bažām	
Bažu raksturojums, tostarp jebkādu konkrētu incidentu datums un laiks.	
Jebkuru personu vārdi, par kurām tiek apgalvots, ka tās bijušas iesaistītas vai raisījušas bažas.	
Kontaktinformācija saziņai ar jebkurām personām, par kurām tiek apgalvots, ka tās bijušas iesaistītas vai raisījušas bažas.	

Informācija par veiktajām darbībām (tostarp saziņu ar iestādēm, kurām nodots attiecīgais jautājums).	
Informācija par personu, kas ziņo par bažām	
Jūsu vārds	
Jūsu uzdevums	
Jūsu e-pasta adrese	
Jūsu telefona numurs	
Šie lodziņi jāaizpilda droša sporta atbildīgajai amatpersonai	
Apstiprinājums, ka tikusi veikta pienācīga rīcība, lai	
Lietas slēgšanas datums	

Glabāšanas noteikumi

Nosūtiet šo veidlapu uz par drošu sportu atbildīgās amatpersonas e-pasta adresi *info@ski.lv*

Saņemtais iesniegums tālāk nekavējoties tiek nodots izskatīšanai LSF valdē.